

ville gaa temmelig højt til Vejs og gaa op i samme Niveau som de statsgaranterede Obligationer. Hvad det gælder om, er kun at faa Hul paa Bylden — ja, det er maasse en uheldig Sammenligning, men alle Sammenligninger halte jo — er kun at skabe en Konfurrence paa det hjemlige Bøngemarked gennem fremmede Kapitaler. Saa vi det, vil det komme ikke blot de Folk til gode, som faa Andel i statsgaranterede Vaan, men temmelig hurtig i lige saa fuldt Maal dem til gode, der holde sig til de bestaaende Kreditforeninger. I Løbet af kortere Tid vil det saaledes vise sig, at man, saa langt fra at ødelægge de gamle Kreditforeninger eller standse deres Virksomhed, i Virkeligheden gennem den ny statsgaranterede Kreditforening vil forbedre deres Forhold, saa at de kunne byde haade deres ny tiltrædende og deres gamle Interessenter bedre Vaan. Jeg kan saaledes ikke se, at der kan ansøres nogen virkelig berettiget Indvending mod denne Statsgaranti, naar den foreslaas i den begrænsede Form og paa den Maade som i det foreliggende Forslag.

Hvad Forslagets Enkeltheder angaar, skal jeg ikke opholde mig længe derved. Forslaget har ligget saa længe paa det høje Tings Bord, om ikke i Form af et Lovforslag, saa dog indeholdt i det omtalte Andragende, at ærede Medlemmer ville kende alle Lovforslagets Enkeltheder. Der er kun et enkelt Punkt, jeg vil opholde mig ved. Man vil muligvis sige, at det foreliggende Forslag i alt for høj Grad krænter de Principper, hvorpaa vore Kreditforeninger ellers ere grundede, det Princip, at Interessenterne i Kreditforeningerne, Vaantagerne, selv styre disse Kreditforeningers Anliggender. Medens jeg vil erkende, at jeg fuldt ud holder paa Kreditforeningernes Ret til Selvstyre, saa længe de ikke af Staten faa anden Begunstigelse end den, de skaffe sig selv, bliver Forholdet imidlertid efter min Mening et væsentlig andet, saa snart Staten træder til, som her foreslaaet, og garanterer for en saadan Kreditforenings Obligationer, i alt Fald inden for et vist Omfang. Naar Staten gør det, kan man nemlig ikke længere tale om, at Interessenterne i denne Kreditforening skulle have Ret til at styre deres egne Sager. Saa er det ikke længere deres egne Sager, saa er det tillige Sager, som Staten paa sine Finansers Vegne, i alt Fald formelt set, er interesseret i, og saa er det efter min Mening fuldkommen berettiget, at Staten faar Haand i Hanke endog saa i en meget væsentlig Grad med saadanne Kreditforeningers Ledelse. Jeg tror, at de Bestemmelser, der ere fremsatte i det foreliggende Forslag

om den Myndighed, som vil tilkomme den højtærede Indenrigsminister lige over for den foreslaaede Kreditforening, ere saadanne, at de maa siges at være fuldt ud betryggende, og at de fuldt ud sætte Staten i Stand til at føre denne Kontrol med denne Foreningens Ledelse, som i og for sig, i alt Fald formelt, maa siges at være nødvendig, naar Staten skal indlade sig paa at garantere for dens Obligationer. Jeg skal endnu blot henvise til, at den højtærede Minister ved Statsfæstelsen af en saadan ny Kreditforenings Statutter vil faa en meget vid Mark aaben til at stille de Fordringer, han maatte finde nødvendige for fuldt ud at betrygge Staten. Det forekommer mig, at Lovforslaget ogsaa i den Henseende er meget heldig affattet. — Jeg skal hermed anbefale Forslaget til det høje Tings Vedtagelse.

Stov: Naar jeg har forlangt Ordet under denne Sags første Behandling, er det ikke for i mindste Maade at indlade mig paa en saglig Kritik af Lovforslaget. Jeg er nemlig ikke paa ret mange Punkter af Forslaget uenig med de ærede Forslagsstillere, og jeg er fuldstændig enig i Lovforslagets Grundtanke, nemlig Statsgarantien. Jeg tror, at den vil kunne føre til, at vi faa billigere Renter, hvad Lovforslaget tilsigter og jeg ønsker. Naar jeg derfor har taget Ordet, er det meget mere for at antyde, at jeg er afgjort imod den Form, hvori Lovforslaget er kommet frem. Ærede Medlemmer her i Salen ere alle klare over dette Forslags historiske Gang, og til Overskud har den ærede Ordfører antydet denne. Vi vide alle, at Forslaget blev indbragt i Fjor, og at Tinget ikke gik til at behandle Forslaget i den Form, hvori det foreslaa, men derimod optog dets Grundtanke i en helt anden Form, idet man knyttede den til Regeringens Lovforslag om de bestaaende Kreditforeninger eller med andre Ord knyttede Statsgarantien til de bestaaende Kreditforeninger. Hvis det nu var gaaet saaledes i Fjor, at denne Tanke ikke havde vundet Anslag her i Tinget, saa at det havde vist sig, at en stor Del af Tinget var imod denne Form, kunde der selvfølgelig have været Mening i at tage under Overvejelse, om det ikke var heldigt at indbringe Forslaget i en anden Form i Aar; men hele Udvalget var tværtimod ganske enigt om at bruge denne Form, at knytte Statsgarantien til de bestaaende Kreditforeninger og at fra-vige den Form, som nu er foreslaaet af det ærede Medlem for Røge (Alberti) m. fl. ærede Medlemmer. Af denne Grund, og fordi der ikke er fremkommet noget, der beviser eller kan bevise, at den Form, der her foreslaas,